

Οδηγός σύστασης επιχειρήσεων

03

Τρίτο βιβλίο της σειράς
“Οδηγοί Επιχειρηματικότητας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων”

Περιεχόμενα

Αντί προλόγου	3
Γενικά για τις μορφές επιχειρήσεων	3
Ατομική επιχείρηση	4
Αστική εταιρία	5
Ομόρρυθμη εταιρία (Ο.Ε.)	7
Ετερόρρυθμη εταιρία (Ε.Ε.)	10
Εταιρία περιορισμένης ευθύνης (Ε.Π.Ε.)	11
Ανώνυμη Εταιρία (Α.Ε.)	15

Αντί προλόγου

Σκοπός του παρόντος οδηγού είναι να παρουσιαστούν συνοπτικά οι κυριότερες μορφές επιχειρήσεων, η διαδικασία σύστασης και λειτουργίας τους, καθώς και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά κάθε μίας.

Έτσι ο αναγνώστης θα έχει μια γενικότερη εικόνα των συνηθέστερων εταιρικών μορφών, ώστε να είναι σε θέση να διακρίνει ποια από αυτές συνάδει με τη δραστηριότητα και τον τρόπο λειτουργίας και εξέλιξης της επιχείρησης που σκέφτεται να συστήσει.

Τονίζεται ότι κατά στάδιο επιλογής της κατάλληλης εταιρικής μορφής για την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας, θα πρέπει να συνεκτιμηθούν και να ληφθούν υπόψη πολλοί και διαφορετικοί παράγοντες, όπως π.χ. απαιτούμενα κεφάλαια, καθεστώς λειτουργίας, χαρακτήρας επιχείρησης, δεσμεύσεις, ρίσκο κ.λ.π.

Γενικά για τις μορφές επιχειρήσεων

Βασική προϋπόθεση για τη σύσταση οποιασδήποτε επιχείρησης είναι αρχικά η βούληση των μερών, η επιθυμία δηλαδή των επιχειρηματιών να συνεργαστούν και να ενώσουν τις δυνάμεις τους προκειμένου να επιδιώξουν ένα κοινό σκοπό. Αφού λοιπόν συμφωνήσουν στην επιδίωξη του κοινού σκοπού, θα πρέπει στη συνέχεια να ρυθμίσουν αντίστοιχα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους, προκειμένου να επιλέξουν την εταιρική μορφή που εξυπηρετεί κατά τον πλέον κατάλληλο τρόπο τα συμφέροντά τους.

Οι εταιρίες διακρίνονται σε προσωπικές και κεφαλαιουχικές. Στις **προσωπικές εταιρίες** ανήκουν η αστική εταιρία με ή χωρίς νομική προσωπικότητα, η ομόρρυθμη εταιρία (Ο.Ε.) και η ετερόρρυθμη εταιρία (Ε.Ε.). Στις **κεφαλαιουχικές εταιρίες** ανήκουν η εταιρία περιορισμένης ευθύνης (Ε.Π.Ε.) και η ανώνυμη εταιρία (Α.Ε.).

Όλες οι εταιρικές μορφές διαθέτουν εκ του νόμου νομική προσωπικότητα, εκτός από την αστική εταιρία, η οποία μπορεί να συσταθεί με ή χωρίς νομική προσωπικότητα. Η ύπαρξη νομικής προσωπικότητας σημαίνει ότι εκτός από τα φυσικά πρόσωπα που συμμετέχουν στη δημιουργία μιας εταιρίας, προκύπτει ένα ακόμη «πρόσωπο», το νομικό, το οποίο ευθύνεται έναντι των τρίτων που έχουν συναλλαγές με την επιχείρηση.

Είναι δε χαρακτηριστικό, ότι στις προσωπικές εταιρίες το νομικό πρόσωπο είναι υπέγγυο μαζί με τους εταίρους - φυσικά πρόσωπα, ενώ αντίθετα στις κεφαλαιουχικές έναντι των συναλλασσομένων ευθύνεται αποκλειστικά και μόνο το νομικό πρόσωπο και όχι οι εταίροι - φυσικά πρόσωπα.

ΑΤΟΜΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ

Κύριο χαρακτηριστικό της ατομικής επιχείρησης είναι ότι αποτελείται από ένα φυσικό πρόσωπο, το οποίο ασκεί τη δραστηριότητά της (γεωργική, βιοτεχνική, εμπορική ή βιομηχανική). Για παράδειγμα ο Γιάννης Παπαδόπουλος έχει κατάσταση πώλησης ζαχαρωτών.

Η ατομική επιχείρηση δεν έχει νομική προσωπικότητα. Το φυσικό πρόσωπο ενεργεί στο όνομά του και για λογαριασμό του και αναλαμβάνει όλες τις υποχρεώσεις της επιχείρησης έναντι τρίτων. Αυτό πρακτικά σημαίνει ότι ευθύνεται ο ίδιος για τυχόν χρέη της επιχείρησης σε δανειστές (τράπεζες, ιδιώτες κλπ).

Α. ΝΟΜΙΚΕΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΣΤΑΣΗΣ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Για να ξεκινήσει κανείς ατομική επιχείρηση δεν απαιτείται κανένας νομικός τύπος (π.χ. καταστατικό, συμβολαιογραφικό έγγραφο κλπ). Το μόνο που χρειάζεται, είναι ουσιαστικά η απόφαση του να ξεκινήσει κανείς τη δική του επιχείρηση, να κάνει με απλά λόγια «τη δική του δουλειά». Η ατομική επιχείρηση ιδρύεται με την υποβολή δήλωσης έναρξης εργασιών στην αρμόδια εφορία, την απόκτηση ΑΦΜ και την θεώρηση των προβλεπόμενων βιβλίων και στοιχείων.

Β. ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ

Αν η ατομική επιχείρηση ασκεί εμπορική, βιοτεχνική ή βιομηχανική δραστηριότητα, θα πρέπει να γίνει έλεγχος της επωνυμίας της, η οποία σχηματίζεται από το ονοματεπώνυμο του φυσικού προσώπου - φορέα της (π.χ. Γιάννης Παπαδόπουλος). Ο έλεγχος της επωνυμίας και στη συνέχεια η εγγραφή της γίνεται στο Επιμελητήριο του τόπου άσκησης της δραστηριότητάς της. Το Επιμελητήριο ελέγχει αν υπάρχουν κι άλλες προγενέστερες καταχωρημένες επωνυμίες που εμφανίζουν ομοιότητα ή ταυτότητα με την επωνυμία της ατομικής επιχείρησης. Ακολουθεί η προεγγραφή της ατομικής επιχείρησης στα μητρώα του Επιμελητηρίου, ενώ η οριστική εγγραφή της πρέπει να γίνει το αργότερο εντός 2 μηνών από την έναρξη των εργασιών της.

Πρέπει να διευκρινισθεί ότι ο έλεγχος και η κατοχύρωση της επωνυμίας γίνεται μόνον μεταξύ των επωνυμιών που είναι καταχωρημένες στο συγκεκριμένο Επιμελητήριο και δεν συνεπάγεται κατοχύρωση δικαιώματος στην επωνυμία. Το τελευταίο γίνεται μέσω της κατοχύρωσης στο αρμόδιο τμήμα του Υπουργείου Εμπορίου.

Γ. ΕΦΟΡΙΑ

Όπως προαναφέρθηκε, για την ίδρυση της ατομικής επιχείρησης είναι απαραίτητη η υποβολή δήλωσης έναρξης εργασιών στην αρμόδια εφορία, η απόκτηση ΑΦΜ καθώς και η θεώρηση των προβλεπόμενων βιβλίων και στοιχείων.

Στην ατομική επιχείρηση δεν υπάρχει ελάχιστο κατώτατο όριο κεφαλαίου, ούτε υποχρέωση καταβολής κεφαλαίου, αν όμως ο επιχειρηματίας καθορίσει κάποιο κεφάλαιο, οφείλεται ο φόρος συγκέντρωσης κεφαλαίου (Φ.Σ.Κ.), που ανέρχεται σε 1% επί του δηλωθέντος κεφαλαίου.

Εκτός από τα έξοδα εγγραφής στο οικείο επιμελητήριο και τα τέλη έναρξης δραστηριότητας, δεν υπάρχουν άλλα έξοδα για τη σύσταση της ατομικής επιχείρησης.

Δ. ΠΑΥΣΗ ΤΗΣ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

Η ατομική επιχείρηση παύει είτε οποτεδήποτε με απόφαση του φυσικού προσώπου - φορέα της, είτε με το θάνατό του καθώς επίσης και σε περίπτωση κήρυξης του σε πτώχευση, ή θέσης του σε δικαστική αντίληψη. Σε περίπτωση παύσης λόγω ατομικής πρωτοβουλίας υποβάλλεται στην αρμόδια ΔΟΥ δήλωση διακοπής ή οριστικής παύσης εργασιών, ενώ σε περίπτωση θανάτου τη δήλωση αυτή υποβάλλουν οι κληρονόμοι. Για τη συνέχιση της ίδιας επιχειρηματικής δραστηριότητας θα πρέπει ο/οι κληρονόμος/οι να πληρούν τις προϋποθέσεις για τη σύσταση ατομικής επιχείρησης καθώς και να υποβάλουν στην αρμόδια ΔΟΥ το συντομότερο δυνατό δήλωση έναρξης εργασιών στο όνομά τους.

ΑΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ

Η αστική εταιρία αποτελεί εταιρία με κοινό οικονομικό αλλά όχι εμπορικό σκοπό και μπορεί να συσταθεί με, ή χωρίς νομική προσωπικότητα. Συνήθως τέτοιες μορφής εταιρίες συστήνονται μεταξύ ελευθέρων επαγγελματιών ή για την άσκηση αγροτικών επιχειρήσεων, ενώ στην πράξη μορφή αστικής εταιρίας είναι και η Κοινοπραξία μεταξύ φυσικών ή νομικών προσώπων.

Κύριο χαρακτηριστικό της είναι ότι για τα χρέη της ευθύνονται οι εταίροι της κατά το ποσοστό της συμμετοχής τους, δηλαδή κάθε εταίρος ευθύνεται και με την ατομική του περιουσία κατά το ποσοστό συμμετοχής που του αντιστοιχεί.

Α. ΝΟΜΙΚΕΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΣΤΑΣΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

Για τη σύσταση της αστικής εταιρίας απαιτείται σύμβαση, δηλαδή η συμφωνία δύο ή περισσότερων εταίρων για την επιδίωξη του κοινού σκοπού. Οι εταίροι μπορεί να είναι φυσικά ή νομικά πρόσωπα και η σύμβαση στην πράξη γίνεται με ένα ιδιωτικό συμφωνητικό το οποίο πρέπει να θεωρείται από την αρμόδια ΔΟΥ. Η επωνυμία της μπορεί να σχηματισθεί είτε από τα ονόματα των φυσικών προσώπων ή τις επωνυμίες των νομικών προσώπων είτε από άλλη ονομασία που επιλέγουν οι εταίροι.

Αν η αστική εταιρία συσταθεί χωρίς νομική προσωπικότητα η σύστασή της αρχίζει από την υποβολή δήλωσης έναρξης εργασιών, ενώ αν συσταθεί με νομική προσωπικότητα απαιτείται η τήρηση των διατυπώσεων δημοσιότητας που προβλέπονται για την ομόρρυθμη εταιρία (βλ. κατωτέρω την αντίστοιχη ενότητα). Για την εκπλήρωση των εταιρικών υποχρεώσεων - χρεών έναντι τρίτων, στην αστική εταιρία με νομική προσωπικότητα υπάρχει η εταιρική περιουσία η οποία είναι ανεξάρτητη από την περιουσία των εταίρων, και κατ' αρχήν ευθύνεται η εταιρία ως νομικό πρόσωπο για ολόκληρο το χρέος. Όπως όμως προαναφέρθηκε, υπάρχει και ευθύνη κάθε εταίρου με την προσωπική του περιουσία, κατά το ποσοστό συμμετοχής του στην εταιρία.

Στην εταιρική σύμβαση οι εταίροι καθορίζουν τις μεταξύ τους σχέσεις και γενικότερα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους προς την εταιρία, τον τρόπο διαχείρισης και εκπροσώπησής της, το αν θα ενεργούν από κοινού ή ο καθένας χωριστά κ.λ.π. Οι εισφορές τους μπορεί να είτε χρηματικές, είτε σε είδος (π.χ. παροχή μηχανημάτων, επίπλων, ή ακόμη και παροχή εργασίας).

Για τη σύσταση αυτής της μορφής εταιρίας δεν απαιτείται ύπαρξη κεφαλαίου,

ούτε ελάχιστο όριο κεφαλαίου. Η διάρκεια της εταιρίας μπορεί να είναι ορισμένη (π.χ. 30 χρόνια), ή αόριστη.

B. ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ

Αν η εταιρία ασκεί δραστηριότητα για την οποία απαιτείται εκ του νόμου υποχρέωση εγγραφής σε Επιμελητήριο, πρέπει να γίνει έλεγχος της επωνυμίας της και στη συνέχεια η εγγραφή της. Το Επιμελητήριο ελέγχει αν υπάρχουν κι άλλες προγενέστερες καταχωρημένες επωνυμίες που εμφανίζουν ομοιότητα ή ταυτότητα με την επωνυμία της ατομικής επιχείρησης. Ακολουθεί η προεγγραφή της ατομικής επιχείρησης στα μητρώα του Επιμελητηρίου, ενώ η οριστική εγγραφή της πρέπει να γίνει το αργότερο εντός 2 μηνών από την έναρξη των εργασιών της.

Πρέπει να διευκρινισθεί ότι ο έλεγχος και η κατοχύρωση της επωνυμίας γίνεται μόνον μεταξύ των επωνυμιών επιχειρήσεων που είναι καταχωρημένες στο συγκεκριμένο Επιμελητήριο και δεν συνεπάγεται κατοχύρωση δικαιώματος στην επωνυμία. Το τελευταίο γίνεται μέσω της κατοχύρωσης στο αρμόδιο τμήμα του Υπουργείου Εμπορίου.

Τονίζεται ότι η διαδικασία ελέγχου της επωνυμίας και προεγγραφής στο αρμόδιο Επιμελητήριο πρέπει να προηγηθεί των σχετικών διαδικασιών έναρξης στην Εφορία, διότι για την υποβολή δήλωσης έναρξης εργασιών προαπαιτείται η βεβαίωση ελέγχου της επωνυμίας που χορηγείται από το Επιμελητήριο.

Γ. ΕΦΟΡΙΑ

Το επόμενο στάδιο που πρέπει να ακολουθηθεί μετά τον έλεγχο της επωνυμίας και την προεγγραφή της αστικής εταιρίας στο αρμόδιο Επιμελητήριο είναι η υποβολή δήλωσης έναρξης εργασιών και η θεώρηση βιβλίων και στοιχείων στην αρμόδια ΔΟΥ, καθώς και η απόκτηση ΑΦΜ. Η εν λόγω διαδικασία είναι υποχρεωτική είτε η αστική εταιρία έχει νομική προσωπικότητα, είτε όχι.

Εάν η εταιρία έχει νομική προσωπικότητα, πρέπει να καταβληθεί τέλος υπέρ του Ταμείου Νομικών (ΤΠ) και υπέρ του Ταμείου Πρόνοιας Δικηγόρων (ΤΠΔ). Δεν υπάρχει υποχρέωση καταβολής κεφαλαίου, ούτε προβλέπεται εκ του νόμου ελάχιστο όριο κεφαλαίου, αλλά αν καθορισθεί από τον/τους επιχειρηματίες κάποιο κεφάλαιο, οφείλεται φόρος συγκέντρωσης κεφαλαίου (1% επί του κεφαλαίου).

Τέλος, σχετικά με τα έξοδα σύστασης της αστικής εταιρίας, οφείλονται τα τέλη εγγραφής στο αρμόδιο Επιμελητήριο και τα τέλη έναρξης σε περίπτωση αστικής εταιρίας με νομική προσωπικότητα. Αν η εταιρία δεν έχει νομική προσωπικότητα, οφείλονται μόνο τα τέλη του Επιμελητηρίου.

Δ. ΛΥΣΗ ΚΑΙ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

Τέλος, η αστική εταιρία λύεται :

- α) με ομόφωνη απόφαση όλων εταίρων οποτεδήποτε
- β) με την πάροδο του χρόνου διάρκειάς της εφόσον έχει συσταθεί για ορισμένο χρονικό διάστημα
- γ) σε περίπτωση πραγματοποίησης ή αδυναμίας επίτευξης του σκοπού της (αυτό συμβαίνει π.χ. σε Κοινοπραξίες που αναλαμβάνουν την κατασκευή ενός έργου π.χ. μιας γέφυρας)
- δ) με καταγγελία ενός ή περισσότερων εταίρων (σε περίπτωση εταιρίας με αόριστη

διάρκεια οποτεδήποτε, σε περίπτωση εταιρίας με ορισμένη διάρκεια όταν υπάρχει σπουδαίος λόγος)

ε) με το θάνατο εταίρου εφόσον δεν έχει προβλεφθεί στο καταστατικό η συνέχιση της εταιρίας από τον/τους κληρονόμους του

στ) με την κήρυξη εταίρου σε πτώχευση, δικαστική ή νόμιμη απαγόρευση, εφόσον δεν υπάρχει αντίθετη ρήτρα στο καταστατικό που επιτρέπει τη συνέχιση της εταιρίας μεταξύ των υπολοίπων.

Σε περίπτωση λύσης της εταιρίας ακολουθεί το στάδιο της εκκαθάρισης, δηλαδή της ρευστοποίησης της εταιρικής περιουσίας, με σκοπό την αποπληρωμή των τυχόν υπαρχουσών οφειλών, ώστε το ποσό που απομένει να διανεμηθεί στους εταίρους κατά το ποσοστό συμμετοχής τους στην εταιρία. Η εκκαθάριση διενεργείται αν δεν προβλέπεται το αντίθετο στο καταστατικό, ή δεν ορίσουν κάτι άλλο οι εταίροι με ομόφωνη απόφασή τους. Οι εργασίες της εκκαθάρισης διενεργούνται είτε από κοινού από όλους τους εταίρους, είτε με διαφορετικό τρόπο που ορίζεται στο καταστατικό ή που αποφασίζουν ομόφωνα οι εταίροι.

ΟΜΟΡΡΥΘΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ (Ο.Ε.)

Η ομόρρυθμη εταιρία αποτελεί ίσως τη συνηθέστερη μορφή εταιρίας, με την έννοια ότι πολλοί επιχειρηματίες επιλέγουν αυτή τη μορφή όταν βρίσκονται στο ξεκίνημά τους με περιορισμένο κύκλο εργασιών, ή όταν πρόκειται για μικρή οικογενειακή επιχείρηση, στην οποία απασχολούνται αρχικά μόνο τα μέλη της οικογένειας (γονείς, αδέρφια, θείοι, ξαδέρφια) τα οποία ελέγχουν και την πορεία και λειτουργία της επιχείρησης.

Κύριο χαρακτηριστικό της είναι ότι για τα χρέη της ευθύνονται οι εταίροι της αλληλεγγύως και εις ολόκληρον. Αυτό στην πράξη σημαίνει ότι κάθε εταίρος ευθύνεται ατομικά και απεριόριστα με την προσωπική του περιουσία, κι όχι μόνο κατά το ποσοστό συμμετοχής του στην εταιρία, για ολόκληρο το ποσό του χρέους, ανεξάρτητα δηλαδή από την ευθύνη των υπόλοιπων εταίρων.

Επιπλέον η ομόρρυθμη εταιρία είναι εκ του νόμου εμπορική εταιρία, δηλαδή οι εταίροι με τη συμμετοχή τους στην εταιρία αποκτούν εμπορική ιδιότητα και τούτο διότι ο σκοπός της ομόρρυθμης εταιρίας είναι εμπορικός, η τέλεση εμπορικών πράξεων. Κατά συνέπεια οι ίδιοι οι εταίροι μπορεί να κηρυχθούν σε πτώχευση, ή να διαταχθεί εναντίον τους προσωποκράτηση για τυχόν χρέη της εταιρίας.

Α. ΝΟΜΙΚΕΣ ΠΡΟΪΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΣΤΑΣΗΣ Ο.Ε.

Για τη σύσταση της ομόρρυθμης εταιρίας απαιτείται σύμβαση, δηλαδή η συμφωνία δύο ή περισσότερων εταίρων για την επιδίωξη του κοινού εμπορικού σκοπού.

Οι εταίροι μπορεί να είναι φυσικά ή νομικά πρόσωπα και η σύμβαση στην πράξη γίνεται με ένα ιδιωτικό συμφωνητικό ή δημόσιο έγγραφο (συμβολαιογραφικά).

Κύριο χαρακτηριστικό είναι ότι το καταστατικό: α) έχει εκ του νόμου ένα ελάχιστο περιεχόμενο, πρέπει δηλαδή να περιέχει συγκεκριμένες διατάξεις και β) υπόκειται σε διατυπώσεις δημοσιότητας, πρέπει δηλαδή να γίνεται ευρύτερα γνωστό για λόγους ασφάλειας των συναλλαγών και προστασίας των συναλλασσομένων.

i) Πιο συγκεκριμένα, τα ελάχιστα στοιχεία που θα πρέπει να περιέχει τι καταστατικό είναι τα εξής :

- **Η εταιρική επωνυμία.** Στην ομόρρυθμη εταιρία η επωνυμία της σχηματίζεται υποχρεωτικά από τα ονόματα των φυσικών προσώπων εταίρων αυτής (π.χ. «Παπαδόπουλος - Παπάς Ο.Ε.») και δε μπορεί να σχηματισθεί μόνο από το αντικείμενο της (π.χ. «Ζαχαρωτά Ο.Ε.»). Είναι δυνατό όμως να προστεθεί στην επωνυμία φανταστική λήξη ή λέξη που υποδηλώνει τη δραστηριότητα της επιχείρησης.
- **Ο σκοπός της εταιρίας και ο χαρακτήρας της ως εμπορικής** (π.χ. ιδρύεται με το παρόν ομόρρυθμη εταιρίακλπ.)
- **Τα ονόματα και η δ/ση κατοικίας των εταίρων**, αν αυτοί είναι φυσικά πρόσωπα, ή την έδρα του εταίρου - νομικού προσώπου.
- **Η διάρκεια της εταιρίας**, η οποία μπορεί να είναι και αόριστη σε περίπτωση που δεν ορίζεται στο καταστατικό.
- **Η αξία και το είδος των εισφορών των εταίρων.** Οι εισφορές μπορεί να είναι χρηματικές ή σε είδος (π.χ. εισφορά ακινήτου για τη στέγαση των γραφείων της εταιρίας, ή επίπλωσης), ή ακόμη να συνίστανται και σε παροχή εργασίας.
- **Τα ονόματα των διαχειριστών**, στους οποίους ανήκει η διαχείριση και εκπροσώπηση της εταιρίας. Όταν δεν ορίζονται διαχειριστές στο καταστατικό, τότε η διαχείριση και εκπροσώπηση ανήκει σε κάθε εταίρο. Στην περίπτωση αυτή κάθε εταίρος ενεργεί μόνος του και οι πράξεις του δεσμεύουν την εταιρία, ανεξάρτητα από τη συμφωνία ή την εναντίωση των υπολοίπων εταίρων.

ii) Οι διατυπώσεις δημοσιότητας αφορούν τις ενέργειες και διαδικασίες οι οποίες πρέπει υποχρεωτικά να ακολουθηθούν, προκειμένου να γίνει ευρύτερα γνωστή η ύπαρξη και λειτουργία της εταιρίας, για λόγους ασφάλειας των συναλλαγών.

Ειδικότερα, θα πρέπει να καταχωρηθεί περίληψη του καταστατικού της εταιρίας σε ειδικό βιβλίο που τηρείται στο Πρωτοδικείο της έδρας της εταιρίας. Επίσης προβλέπεται ανάρτηση του καταστατικού της εταιρίας για χρονικό διάστημα τριών μηνών στο ακροατήριο του Πρωτοδικείου της έδρας της εταιρίας, πλην όμως δεν εφαρμόζεται στην πράξη. Πρέπει μέσα σε χρονικό διάστημα 15 ημερών από την υπογραφή του καταστατικού να προσκομισθεί στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου της έδρας της εταιρίας αντίγραφο του καταστατικού (θεωρημένο από το επιμελητήριο για τον έλεγχο της επωνυμίας), τα αποδεικτικά καταβολής των τελών υπέρ Ταμείου Νομικών και Ταμείου Πρόνοιας Δικηγόρων, καθώς και το αποδεικτικό πληρωμής του φόρου συγκέντρωσης κεφαλαίου (1%). Η ίδια διαδικασία και η καταβολή των αντίστοιχων τελών ακολουθείται σε κάθε τροποποίηση του καταστατικού.

B. ΕΤΑΙΡΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Για τη σύσταση Ο.Ε. δεν προβλέπεται κατώτατο όριο κεφαλαίου. Το κεφάλαιο της εταιρίας μπορεί να αυξάνεται οποτεδήποτε, χωρίς να υπάρχει κανένα περιοριστικό ανώτατο όριο, μετά από σχετική απόφαση των εταίρων. Επειδή όμως η αύξηση του κεφαλαίου αποτελεί τροποποίηση του καταστατικού, η εν λόγω πράξη πρέπει είτε να συνταχθεί με ιδιωτικό συμφωνητικό, είτε με συμβολαιογραφικό έγγραφο. Όπως αναφέρθηκε ανωτέρω, για κάθε τροποποίηση του καταστατικού ακολουθούνται οι προβλεπόμενες διατυπώσεις δημοσιότητας και συνεπώς, αντίγραφο

πρέπει να κατατεθεί στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου της έδρας της εταιρίας, καθώς και να καταβληθούν τα τέλη υπέρ ΤΝ, ΤΠ και ΦΣΚ (1%).

Γ. ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ

Απαιτείται ο έλεγχος της επωνυμίας της εταιρίας από το επιμελητήριο της έδρας της. Στην πράξη χρήσιμο είναι ο έλεγχος αυτός να γίνεται πριν την κατάρτιση του καταστατικού, γιατί σε περίπτωση ύπαρξης προγενέστερης επωνυμίας, το καταστατικό χρειάζεται τροποποίηση (οπότε και θα πρέπει να καταβληθούν εκ νέου τα προβλεπόμενα τέλη υπέρ ΤΝ, ΤΠ και ΦΣΚ 1%, που προαναφέρθηκαν). Στη συνέχεια γίνεται η προεγγραφή της εταιρίας στο μητρώο του επιμελητηρίου, ενώ η οριστική εγγραφή πρέπει να γίνει μέσα σε χρονικό διάστημα δύο μηνών από την έναρξη της εταιρίας. Πρέπει να διευκρινισθεί ότι ο έλεγχος και η κατοχύρωση της επωνυμίας γίνεται μόνον μεταξύ των επωνυμιών επιχειρήσεων που είναι καταχωρημένες στο συγκεκριμένο Επιμελητήριο και δεν συνεπάγεται κατοχύρωση δικαιώματος στην επωνυμία. Το τελευταίο γίνεται μέσω της κατοχύρωσης στο αρμόδιο τμήμα του Υπουργείου Εμπορίου.

Τέλος, σημειώνεται ότι η διαδικασία ελέγχου της επωνυμίας και προεγγραφής στο αρμόδιο Επιμελητήριο πρέπει να προηγηθεί των σχετικών διαδικασιών έναρξης στην Εφορία, διότι για την υποβολή δήλωσης έναρξης εργασιών προαπαιτείται η βεβαίωση ελέγχου της επωνυμίας που χορηγείται από το Επιμελητήριο.

Δ. ΕΦΟΡΙΑ

Το επόμενο στάδιο που πρέπει να ακολουθηθεί μετά τον έλεγχο της επωνυμίας και την προεγγραφή της εταιρίας στο αρμόδιο Επιμελητήριο είναι η υποβολή δήλωσης έναρξης εργασιών και η θεώρηση βιβλίων και στοιχείων στην αρμόδια ΔΟΥ, καθώς και η απόκτηση ΑΦΜ. Όπως προαναφέρθηκε, στη ΔΟΥ καταβάλλεται ο φόρος συγκέντρωσης κεφαλαίου (1%).

Ε. ΛΥΣΗ ΚΑΙ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ ΤΗΣ Ο.Ε.

Η ομόρρυθμη εταιρία λύεται :

- Με ομόφωνη απόφαση όλων των εταίρων οποτεδήποτε.
- Με την πραγματοποίηση ή αδυναμία πραγματοποίησης του εταιρικού σκοπού (αυτό συνήθως συμβαίνει όταν η εταιρία έχει συσταθεί για την επίτευξη συγκεκριμένου έργου, συνήθως τεχνικού, π.χ. διάνοιξη οδικού δικτύου).
- Με την παρέλευση της χρονικής διάρκειάς της, εφόσον έχει συσταθεί για ορισμένο χρόνο.
- Με καταγγελία ενός ή περισσότερων εταίρων. Αν η Ο.Ε. έχει αόριστη διάρκεια, η καταγγελία γίνεται οποτεδήποτε, ενώ αν έχει ορισμένη διάρκεια, η καταγγελία γίνεται μόνο για σπουδαίο λόγο.
- Με το θάνατο εταίρου, εφόσον δεν προβλέπεται στο καταστατικό η συνέχιση της εταιρίας από τον/τους κληρονόμους του.
- Με την κήρυξη εταίρου σε πτώχευση, τη δικαστική ή νόμιμη απαγόρευσή του, εφόσον δεν υπάρχει αντίθετη ρήτρα στο καταστατικό, που επιτρέπει τη συνέχιση της εταιρίας μεταξύ των υπολοίπων εταίρων.

Πρέπει να σημειωθεί ότι η λύση της εταιρίας υπόκειται στις διατυπώσεις δημοσιότητας, καθώς και ότι η λύση της Ο.Ε. δεν επιφέρει την άμεση εξαφάνισή της,

αλλά μπορεί να αναβιώσει μετά από σχετική απόφαση των εταίρων.

Σε περίπτωση λύσης της εταιρίας ακολουθεί το στάδιο της εκκαθάρισης, δηλαδή της ρευστοποίησης της εταιρικής περιουσίας, με σκοπό την αποπληρωμή των τυχόν υπαρχουσών οφειλών, ώστε το ποσό που απομένει να διανεμηθεί στους εταίρους κατά το ποσοστό συμμετοχής τους στην εταιρία. Η εκκαθάριση διενεργείται αν δεν προβλέπεται το αντίθετο στο καταστατικό, ή δεν ορίσουν κάτι άλλο οι εταίροι με ομόφωνη απόφασή τους.

Οι εργασίες της εκκαθάρισης διενεργούνται είτε από κοινού από όλους τους εταίρους, είτε με διαφορετικό τρόπο που ορίζεται στο καταστατικό ή που αποφασίζουν ομόφωνα οι εταίροι. Κατά τη διάρκεια της εκκαθάρισης η εταιρία εξακολουθεί να υφίσταται, αλλά μεταβάλλεται ο σκοπός της ο οποίος περιορίζεται στις απαιτούμενες ενέργειες της εκκαθάρισης. Ο/οι εκκαθαριστής/ές γνωστοποιεί/ούν στην αρμόδια ΔΟΥ την έναρξη καθώς και το πέρας των εργασιών της εκκαθάρισης.

ΕΤΕΡΟΡΡΥΘΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ (Ε.Ε.)

Χαρακτηριστικό της ετερόρρυθμης εταιρίας είναι ότι αυτή η εταιρική μορφή, αποτελείται από δύο «κατηγορίες» εταίρων, τους ομόρρυθμους και τους ετερόρρυθμους εταίρους. Πιο συγκεκριμένα, υπάρχει ένας τουλάχιστον ομόρρυθμος εταίρος, ο οποίος ευθύνεται με την ατομική του περιουσία απεριόριστα και εις ολόκληρον για τα χρέη της εταιρίας, ενώ οι υπόλοιποι ετερόρρυθμοι εταίροι ευθύνονται μέχρι το όριο της εταιρικής τους συμμετοχής.

Η ετερόρρυθμη εταιρία είναι εκ του νόμου εμπορική εταιρία, δηλαδή οι εταίροι με τη συμμετοχή τους στην εταιρία αποκτούν εμπορική ιδιότητα και τούτο διότι ο σκοπός της ομόρρυθμης εταιρίας είναι εμπορικός, δηλ. η τέλεση εμπορικών πράξεων. Κατά συνέπεια οι ίδιοι οι εταίροι μπορεί να κηρυχθούν σε πτώχευση, ή να διαταχθεί εναντίον τους προσωποκράτηση για τυχόν χρέη της εταιρίας.

Για τη σύσταση και όλα τα λοιπά θέματα ισχύουν τα όσα εκτέθηκαν ανωτέρω για την ομόρρυθμη εταιρία. Εκείνο που σημειώνεται αναφορικά με την επωνυμία της Ε.Ε., είναι ότι το όνομα του ετερόρρυθμου εταίρου δεν μπορεί να περιληφθεί στην επωνυμία της εταιρίας. Επιπλέον ο ετερόρρυθμος εταίρος δεν μπορεί να αναλάβει ούτε ατομική αλλά ούτε και από κοινού με άλλον εταίρο τη διαχείριση και εκπροσώπηση της εταιρίας. Στην αντίθετη περίπτωση, ο ετερόρρυθμος εταίρος ευθύνεται απεριόριστα και εις ολόκληρον έναντι των δανειστών της εταιρίας, όπως δηλαδή ευθύνεται ο ομόρρυθμος εταίρος.

ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ (Ε.Π.Ε.)

Η εταιρία περιορισμένης ευθύνης αποτελεί μία ενδιάμεση εταιρική μορφή, η οποία συνδυάζει προσωπικά και κεφαλαιουχικά στοιχεία. Χαρακτηριστικό της Ε.Π.Ε. είναι ότι για τα χρέη της εταιρίας ευθύνεται μόνον η ίδια η εταιρία ως νομικό πρόσωπο και όχι οι εταίροι.

Η Ε.Π.Ε. αποτελεί τη συνηθέστερη εταιρική μορφή μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, λόγω του ότι συνδυάζει προσωπικά στοιχεία (δηλ. διαπροσωπικές σχέσεις εταίρων που υπάρχουν σε μία οικογενειακή επιχείρηση) και κεφαλαιουχικά στοιχεία (ευθύνη νομικού προσώπου εταιρίας για χρέη και όχι ευθύνη των εταίρων). Επιπλέον η Ε.Π.Ε. αποτελεί τη συνέχεια, κατά κάποιον τρόπο, μιας ομόρρυθμης εταιρίας, στην εξελικτική της πορεία, όταν ο κύκλος των εργασιών της αρχίζει να διευρύνεται και η εταιρία θέλει να «ανοιχθεί» περισσότερο, πριν το στάδιο της μετατροπής της σε Ανώνυμη Εταιρία.

Α. ΝΟΜΙΚΕΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΣΤΑΣΗΣ Ε.Π.Ε.

Για τη σύσταση εταιρίας περιορισμένης ευθύνης απαιτείται σύμβαση, δηλαδή συμφωνία τουλάχιστον δύο ή περισσότερων εταίρων για την επιδίωξη του κοινού εμπορικού σκοπού. Είναι δυνατή και η σύσταση μονοπρόσωπης εταιρίας περιορισμένης ευθύνης από ένα μόνο φυσικό πρόσωπο.

Οι εταίροι μπορεί να είναι φυσικά ή νομικά πρόσωπα και η σύμβαση καταρτίζεται πάντοτε με συμβολαιογραφικό έγγραφο (όχι με ιδιωτικό συμφωνητικό διότι είναι άκυρο). Επίσης απαιτείται η παρουσία δικηγόρου.

Το καταστατικό της Ε.Π.Ε. έχει εκ του νόμου ένα ελάχιστο περιεχόμενο, πρέπει δηλαδή να περιέχει συγκεκριμένες διατάξεις και υπόκειται σε διατυπώσεις δημοσιότητας, πρέπει δηλαδή να γίνεται ευρύτερα γνωστό για λόγους ασφάλειας των συναλλαγών και προστασίας των συναλλασσομένων.

α) Πιο συγκεκριμένα, όσον αφορά στο περιεχόμενο του καταστατικού, αυτό θα πρέπει να περιέχει υποχρεωτικά, με ποινή ακυρότητας, τα εξής στοιχεία :

- **Την εταιρική επωνυμία.** Η επωνυμία της Ε.Π.Ε. σχηματίζεται από το όνομα ενός ή περισσότερων εταίρων (Παπαδόπουλος - Παπάς Ε.Π.Ε.), ή από λέξη που προσδιορίζει το αντικείμενο δραστηριότητας της επιχείρησης (Ζαχαρόπολη Ε.Π.Ε.), ή από το συνδυασμό και των δύο, προσθέτοντας ολογράφως και τις λέξεις «εταιρία περιορισμένης ευθύνης», ή τη συντομογραφία Ε.Π.Ε., το οποίο είναι και το πλέον σύνηθες στην πράξη (Παπαδόπουλος - Παπάς Ζαχαρόπολη Ε.Π.Ε.).
- **Το σκοπό της εταιρίας,** ο οποίος αναφέρεται στη δραστηριότητα της εταιρίας (π.χ. κατασκευή και πώληση ζαχαρωδών ειδών). Ο σκοπός δεν πρέπει να είναι παράνομος και να αντίκειται στα χρηστά ήθη.
- **Την έδρα της εταιρίας,** η οποία είναι ο τόπος διοίκησης της εταιρίας και μπορεί να βρίσκεται σε δήμο ή κοινότητα της ελληνικής επικράτειας. Το καταστατικό μπορεί να ορίζει ότι η εταιρία έχει τη δυνατότητα να ιδρύει υποκαταστήματα. Στην πράξη η έδρα δεν περιλαμβάνει πλήρη διεύθυνση (π.χ. Ακαδημίας 32 Αθήνα), αλλά μόνο γενική αναφορά του δήμου (π.χ. έδρα της εταιρίας ορίζεται ο Δήμος Αθηναίων), διότι ενδεχόμενη αλλαγή διεύθυνσης συνιστά τροποποίηση

του καταστατικού και θα πρέπει να υποβληθεί στις διατυπώσεις δημοσιότητας.

- **Στοιχεία των ιδρυτών της εταιρίας.**
- **Την διάρκεια της εταιρίας, η οποία είναι πάντοτε ορισμένου χρόνου.** Η διάρκεια της εταιρίας μπορεί να συντομευθεί ή να παραταθεί (πάντοτε όμως για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα π.χ. 30 χρόνια) με αντίστοιχη τροποποίηση του καταστατικού.
- **Το εταιρικό κεφάλαιο.** Στην Ε.Π.Ε. υπάρχει υποχρέωση εκ του νόμου για ελάχιστο όριο εταιρικού κεφαλαίου το οποίο σήμερα ανέρχεται σε 17.608€ (6.000.000 δρχ.). Τονίζεται ιδιαίτερα ότι στην Ε.Π.Ε. η καταβολή του κεφαλαίου πρέπει να είναι ολοσχερής κατά τη σύσταση της εταιρίας με αντίστοιχη μνεία στο καταστατικό.
- **Τα εταιρικά μερίδια και τα μερίδια συμμετοχής.** Όπως προαναφέρθηκε, το κεφάλαιο της Ε.Π.Ε. διαιρείται σε ισόποσα μέρη, τα εταιρικά μερίδια. Η μερίδα συμμετοχής αποτελεί τον αριθμό των εταιρικών μεριδίων που έχει κάθε εταίρος τα οποία αποτελούν ένα ενιαίο όλο, δηλαδή κάθε εταίρος μετέχει στην Ε.Π.Ε. με μία μερίδα συμμετοχής η οποία αποτελείται από ένα ή περισσότερα εταιρικά μερίδια. Το καταστατικό αναφέρει τον αριθμό των εταιρικών μεριδίων από τα οποία αποτελείται το εταιρικό κεφάλαιο, τη μερίδα συμμετοχής κάθε ιδρυτή, καθώς και τον αριθμό των μεριδίων που περιλαμβάνει κάθε μερίδα συμμετοχής (π.χ. ο Γιώργος Παπαδόπουλος μετέχει στο εταιρικό κεφάλαιο με μία μερίδα συμμετοχής αποτελούμενη από 20 εταιρικά μερίδια).
- **Την αξία και το είδος των εισφορών των εταίρων.** Οι εισφορές μπορεί να είναι χρηματικές ή σε είδος (π.χ. εισφορά ακινήτου για τη στέγαση των γραφείων της εταιρίας, ή επίπλωσης), ή ακόμη να συνίστανται και σε παροχή εργασίας. Επισημαίνεται ότι οι εισφορές πρέπει να καταβληθούν ολοσχερώς κατά τη σύσταση της εταιρίας από τους ιδρυτές.

β) Οι διατυπώσεις δημοσιότητας αφορούν τις ενέργειες και διαδικασίες οι οποίες πρέπει υποχρεωτικά να ακολουθηθούν, προκειμένου να γίνει ευρύτερα γνωστή η ύπαρξη και λειτουργία της εταιρίας, για λόγους ασφάλειας των συναλλαγών. Ειδικότερα, θα πρέπει να καταχωρηθεί αντίγραφο του καταστατικού της εταιρίας στο ειδικό βιβλίο (Μητρώο Εταιριών Περιορισμένης Ευθύνης) που τηρείται στο Πρωτοδικείο της έδρας της εταιρίας και το οποίο περιλαμβάνει ευρετήριο των εταιριών, φάκελο της κάθε εταιρίας, καθώς και μερίδα κάθε εταιρίας. Με την εν λόγω καταχώρηση η εταιρία αποκτά αριθμό μητρώου και επιπλέον αποκτά και νομική προσωπικότητα.

Μέσα σε χρονικό διάστημα ενός μηνός από την υπογραφή του καταστατικού πρέπει να προσκομισθεί στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου της έδρας της εταιρίας αντίγραφο του καταστατικού (θεωρημένο από το επιμελητήριο για τον έλεγχο της επωνυμίας), τα αποδεικτικά καταβολής των τελών υπέρ Ταμείου Νομικών και Ταμείου Πρόνοιας Δικηγόρων, καθώς και το αποδεικτικό πληρωμής του φόρου συγκέντρωσης κεφαλαίου (1%). Η ίδια διαδικασία και η καταβολή των αντίστοιχων τελών ακολουθείται σε κάθε τροποποίηση του καταστατικού.

Επιπλέον απαιτείται δημοσίευση ανακοίνωσης της σύστασης και καταχώρησης της Ε.Π.Ε. στο Μητρώο, στο Φύλλο Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), στο Τεύχος

Α.Ε. & Ε.Π.Ε. (ΤΑΕ & Ε.Π.Ε.). Στις διατυπώσεις δημοσιότητας υπόκεινται όχι μόνο οι τροποποιήσεις του καταστατικού της Ε.Π.Ε., αλλά και οι πράξεις των οργάνων της που ορίζονται από το νόμο.

Β. ΟΡΓΑΝΑ ΤΗΣ Ε.Π.Ε.

Ι. Η ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΩΝ

Η Συνέλευση των εταίρων είναι το ανώτατο όργανο της εταιρίας, το οποίο είναι αρμόδιο να αποφασίζει για κάθε θέμα που αφορά την εταιρία, οι αποφάσεις δε που λαμβάνει δεσμεύουν όλους τους εταίρους (διαφωνούντες και μη). Η Συνέλευση συνεδριάζει σε κάθε περίπτωση μία φορά το χρόνο (το αργότερο εντός τριών μηνών από τη λήξη της εταιρικής χρήσεως) και όποτε υφίσταται θέμα το οποίο ανήκει στην αρμοδιότητά της (ορισμένα ιδιαίτερα σημαντικά θέματα όπως π.χ. οι τροποποιήσεις του καταστατικού, ο διορισμός και η ανάκληση των διαχειριστών, η έγκριση των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων κ.α. ανήκουν στην αποκλειστική αρμοδιότητά της).

Η Συνέλευση συγκαλείται από τους διαχειριστές με την αποστολή προσκλήσεων και την σχετική ενημέρωση για τα θέματα της ημερήσιας διάταξης που πρόκειται να συζητηθούν, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται ειδικότερα στο νόμο. Δικαίωμα συμμετοχής στη συνέλευση έχει κάθε εταίρος που έχει εγγραφεί στα Βιβλία της εταιρίας.

Για τη λήψη έγκυρης απόφασης απαιτείται πλειοψηφία άνω του 1/2 του συνολικού αριθμού των εταίρων (δηλ. όχι μόνον των παρισταμένων στη συνέλευση), οι οποίοι ταυτόχρονα εκπροσωπούν και ποσοστό άνω του 1/2 του εταιρικού κεφαλαίου, απαιτείται δηλαδή αριθμητική και κεφαλαιουχική πλειοψηφία. Ο νόμος ορίζει ορισμένα θέματα για τα οποία απαιτείται αυξημένη πλειοψηφία (3/4 των εταίρων και του εταιρικού κεφαλαίου), ενώ για κάποια ιδιαίτερα σημαντικά θέματα απαιτείται ομοφωνία. Οι αποφάσεις της συνέλευσης καταχωρούνται στο Βιβλίο Πρακτικών και κάθε εταίρος έχει δικαίωμα να ζητά και να λαμβάνει απόσπασμα των πρακτικών.

ΙΙ. ΟΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΕΣ

Η διαχείριση και εκπροσώπηση της εταιρίας ασκείται από τους διαχειριστές, οι οποίοι αποφασίζουν για όλα τα θέματα τα οποία δεν ανήκουν στην αρμοδιότητα της Συνέλευσης (επιδίωξη εταιρικού σκοπού, διοίκηση εταιρίας κλπ). Σύμφωνα με το νόμο η διαχείριση και εκπροσώπηση ανήκει από κοινού σε όλους τους εταίρους.

Όπως προαναφέρθηκε η Συνέλευση με απόφαση της διορίζει αλλά και ανακαλεί τους διαχειριστές. Η εν λόγω απόφαση αναθέτει τη διαχείριση και εκπροσώπηση της εταιρίας σε ένα ή περισσότερα πρόσωπα, εταίρους ή μη για ορισμένο ή αόριστο χρονικό διάστημα. Συνήθως η διαχείριση ανατίθεται από κοινού ή ξεχωριστά (για την αποφυγή δυσχερειών στην πράξη). Επισημαίνεται ότι ο διορισμός αλλά και κάθε μεταβολή που αφορά τους διαχειριστές υπόκειται στις διατυπώσεις δημοσιότητας (βλ. ανωτέρω).

Γ. ΕΤΑΙΡΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Για τη σύσταση Ε.Π.Ε. προβλέπεται εκ του νόμου κατώτατο όριο κεφαλαίου, το οποίο όπως προαναφέρθηκε ανέρχεται σε 17.608 € (6.000.000 δρχ.). Τονίζεται ιδιαίτερα ότι στην Ε.Π.Ε. η καταβολή του κεφαλαίου πρέπει να είναι ολοσχερής κατά τη σύσταση της εταιρίας με αντίστοιχη μνεία στο καταστατικό (δεν επιτρέπεται δηλαδή η μερική καταβολή του κεφαλαίου).

Με απόφαση της Συνέλευσης, το εταιρικό κεφάλαιο μπορεί να αυξάνεται οποτεδήποτε, χωρίς να υπάρχει κανένα περιοριστικό ανώτατο όριο. Επειδή όμως η αύξηση του κεφαλαίου αποτελεί τροποποίηση του καταστατικού, για την εν λόγω πράξη πρέπει να συνταχθεί συμβολαιογραφικό έγγραφο. Όπως αναφέρθηκε ανωτέρω, για κάθε τροποποίηση του καταστατικού ακολουθούνται οι διατυπώσεις δημοσιότητας που προαναφέρθηκαν, με την καταβολή των αντίστοιχων τελών, δηλ. συμβολαιογραφικά έξοδα, ΤΝ, ΤΠ και ΦΣΚ (1%).

Δ. ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ

Απαιτείται ο έλεγχος της επωνυμίας της εταιρίας από το επιμελητήριο της έδρας της. Στην πράξη χρήσιμο είναι ο έλεγχος αυτός να γίνεται πριν την κατάρτιση του καταστατικού, γιατί σε περίπτωση ύπαρξης προγενέστερης επωνυμίας, το καταστατικό χρειάζεται τροποποίηση (οπότε και θα πρέπει να καταβληθούν εκ νέου τα προβλεπόμενα τέλη υπέρ ΤΝ, ΤΠ και ΦΣΚ 1% , που προαναφέρθηκαν). Στη συνέχεια γίνεται η προεγγραφή της εταιρίας στο μητρώο του επιμελητηρίου, ενώ η οριστική εγγραφή πρέπει να γίνει μέσα σε χρονικό διάστημα δύο μηνών από την έναρξη της εταιρίας, οπότε και εκδίδεται από το Επιμελητήριο βεβαίωση εγγραφής και καταβολής συνδρομών.

Πρέπει να διευκρινισθεί ότι ο έλεγχος και η κατοχύρωση της επωνυμίας γίνεται μόνον μεταξύ των επωνυμιών επιχειρήσεων που είναι καταχωρημένες στο συγκεκριμένο Επιμελητήριο και δεν συνεπάγεται κατοχύρωση δικαιώματος στην επωνυμία. Το τελεutaίο γίνεται μέσω της κατοχύρωσης στο αρμόδιο τμήμα του Υπουργείου Εμπορίου.

Τέλος, σημειώνεται ότι η διαδικασία ελέγχου της επωνυμίας και προεγγραφής στο αρμόδιο Επιμελητήριο πρέπει να προηγηθεί των σχετικών διαδικασιών έναρξης στην Εφορία, διότι για την υποβολή δήλωσης έναρξης εργασιών προπαιτείται η βεβαίωση ελέγχου της επωνυμίας που χορηγείται από το Επιμελητήριο.

Ε. ΕΦΟΡΙΑ

Μετά τον έλεγχο της επωνυμίας, την προεγγραφή της εταιρίας στο αρμόδιο Επιμελητήριο και την καταχώρηση της εταιρίας στο Μητρώο Εταιριών Περιορισμένης Ευθύνης που τηρείται στο Πρωτοδικείο της έδρας της εταιρίας, ακολουθεί η υποβολή δήλωσης έναρξης εργασιών και η θεώρηση βιβλίων και στοιχείων στην αρμόδια ΔΟΥ, καθώς και η απόκτηση ΑΦΜ. Όπως προαναφέρθηκε, στη ΔΟΥ καταβάλλεται ο φόρος συγκέντρωσης κεφαλαίου (1%).

Πρέπει να σημειωθεί ότι οποιαδήποτε μεταβολή (π.χ. αλλαγή έδρας, επωνυμίας, ίδρυση υποκαταστήματος κλπ) πρέπει να γνωστοποιείται στην αρμόδια ΔΟΥ μέσα σε προθεσμία 10 ημερών.

ΣΤ. ΛΥΣΗ ΚΑΙ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ ΤΗΣ Ε.Π.Ε.

Η εταιρία περιορισμένης ευθύνης λύεται :

- Με απόφαση της Συνέλευσης πριν την παρέλευση του χρονικού διαστήματος διάρκειάς της
- Με την πάροδο της διάρκειάς της.
- Με την κήρυξή της σε πτώχευση.
- Με δικαστική απόφαση σε ορισμένες εξαιρετικές περιπτώσεις που ορίζει ο νόμος.

Πρέπει να σημειωθεί ότι η λύση της εταιρίας υπόκειται στις διατυπώσεις δημοσιότητας και πρέπει να γνωστοποιείται στην αρμόδια ΔΟΥ.

Σε περίπτωση λύσης της εταιρίας (με εξαίρεση τη λύση της λόγω κήρυξης της σε πτώχευση) ακολουθεί το στάδιο της εκκαθάρισης, δηλαδή της ρευστοποίησης της εταιρικής περιουσίας, με σκοπό την αποπληρωμή των τυχόν υπαρχουσών οφειλών.

Η σειρά που ακολουθείται για την αποπληρωμή των οφειλών της εταιρίας είναι η εξής:

- i. Πρώτα γίνεται αποπληρωμή των οφειλών προς τους τρίτους δανειστές της εταιρίας,
- ii. Στη συνέχεια αποπληρώνονται οι υποχρεώσεις της εταιρίας προς τους εταίρους, και
- iii. Τέλος, εφόσον υπάρχει επάρκεια της εταιρικής περιουσίας, επιστρέφονται οι εισφορές στους εταίρους.

Ειδικότερα για την εκκαθάριση της Ε.Π.Ε. πρέπει να σημειωθούν τα ακόλουθα :

- η θέση της εταιρίας σε εκκαθάριση δεν συνεπάγεται αυτοδίκαια την παύση των εργασιών της, αλλά η λειτουργία της εταιρίας μπορεί να συνεχίζεται προκειμένου να εξυπηρετούνται οι σκοποί της εκκαθάρισης.
- Αρμόδια για το διορισμό και την ανάκληση των εκκαθαριστών είναι η Συνέλευση.
- Ο διορισμός των εκκαθαριστών συνεπάγεται αυτοδίκαια και την παύση της εξουσίας και των καθηκόντων του/των διαχειριστή/των, τα καθήκοντα των οποίων ασκούνται πλέον από τους εκκαθαριστές. Οι εκκαθαριστές προβαίνουν σε απογραφή των στοιχείων της εταιρίας, σε κατάρτιση ισολογισμού και αποτελεσμάτων χρήσεως, τα οποία υπόκεινται στις διατυπώσεις δημοσιότητας και γνωστοποιούνται στην αρμόδια ΔΟΥ.

ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ (Α.Ε.)

Το κύριο χαρακτηριστικό της ανώνυμης εταιρίας είναι ότι είναι κεφαλαιουχική εταιρία, στην οποία τα πρόσωπα των εταίρων δεν έχουν καμία απολύτως σημασία, με την έννοια ότι για τα χρέη της εταιρίας ευθύνεται το νομικό πρόσωπο, δηλαδή η εταιρία με την περιουσία της και όχι οι μέτοχοι της εταιρίας.

Α. ΤΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

Ι. Η ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ

Η Γενική Συνέλευση των Μετόχων της εταιρίας είναι το ανώτατο όργανο και είναι αρμόδια να αποφασίζει για κάθε θέμα που αφορά την εταιρία. Ορισμένα θέματα ιδιαίτερης σπουδαιότητας όπως π.χ. η τροποποίηση του καταστατικού ανήκουν στην αποκλειστική αρμοδιότητά της.

Οι αποφάσεις που λαμβάνονται κατά τη Γενική Συνέλευση έχουν δεσμευτικό χαρακτήρα για όλους τους μετόχους (διαφωνούντες ή μη).

Η Γενική Συνέλευση συνεδριάζει μία φορά το χρόνο και το αργότερο μέσα σε έξι μήνες από τη λήξη της εταιρικής χρήσης προκειμένου να εγκρίνει τον ισολογισμό, τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, να εγκρίνει τα πεπραγμένα του Δ.Σ. και να απο-

φασίσει την απαλλαγή της ευθύνης των μελών του κλπ (τακτική Γ.Σ.). Επίσης συνεδριάζει κάθε φορά που υφίσταται θέμα προς συζήτηση (έκτακτη Γ.Σ.).

Η Γ.Σ. συνεδριάζει και αποφασίζει έγκυρα εφόσον υφίσταται απαρτία και πλειοψηφία η οποία υπολογίζεται όχι με βάση τον αριθμό των παρισταμένων μετόχων (προσώπων) αλλά με βάση τον αριθμό των εκπροσωπούμενων στη Γ.Σ. μετοχών (τίτλων).

- ✓ Δικαίωμα παράστασης στη Γ.Σ. έχει κάθε μέτοχος εφόσον έχει καταθέσει τουλάχιστον 5 ημέρες πριν τις μετοχές του σε Τράπεζα ή στα γραφεία της εταιρίας.
- ✓ Δικαίωμα ψήφου έχουν οι μέτοχοι που κατέχουν προνομιούχες μετοχές με δικαίωμα ψήφου.

Οι αποφάσεις της Γ.Σ. καταχωρούνται σε ειδικό βιβλίο πρακτικών και επειδή υπόκεινται σε δημοσιότητα αντίγραφο των Πρακτικών υποβάλλεται στην αρμόδια Νομαρχία μαζί με την ανακοίνωση και τα σχετικά παραστατικά καταβολής τελών δημοσίευσης το αργότερο μέσα σε χρονικό διάστημα 20 ημερών από την ημερομηνία λήψης της σχετικής απόφασης. Σε περίπτωση παρόδου της εν λόγω προθεσμίας επιβάλλεται πρόστιμο από τη Νομαρχία.

II. ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι το όργανο στο οποίο ανατίθεται η διαχείριση διεύθυνση και εκπροσώπηση της εταιρίας. Είναι αρμόδιο να αποφασίζει για κάθε θέμα που αφορά την εταιρία, με εξαίρεση τα θέματα τα οποία εκ του νόμου ή εκ του καταστατικού ανήκουν στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Γ.Σ. της εταιρίας.

Οι αποφάσεις του Δ.Σ. υπόκεινται σε δημοσιότητα (οπότε ακολουθούνται και οι αντίστοιχες διαδικασίες δηλ. αντίγραφο του Πρακτικού προσκομίζεται στην αρμόδια Νομαρχία μαζί με τα τέλη δημοσίευσης κ.λ.π.), όταν ορίζεται στο νόμο.

Τα μέλη του Δ.Σ. εκλέγονται από τη Γ.Σ. για συγκεκριμένη θητεία, μπορούν να είναι μέτοχοι της εταιρίας ή όχι και μπορεί να παρέχουν τις υπηρεσίες τους με αμοιβή ή όχι. Ο κατώτατος αριθμός των μελών του Δ.Σ. είναι 3.

Το Δ.Σ. συνεδριάζει τουλάχιστον μία φορά το μήνα και πρέπει να παρίστανται τουλάχιστον 3 μέλη του. Τα μέλη του Δ.Σ. εκλέγουν τον Πρόεδρο, Δ/νοντα Σύμβουλο και αναθέτουν εξουσίες εκπροσώπησης της εταιρίας (από κοινού ή χωριστά).

Ο νόμιμος εκπρόσωπος της εταιρίας (συνήθως ο Δ/νων Σύμβουλος) καθώς και τα μέλη του Δ.Σ. υπέχουν ευθύνη έναντι της εταιρίας και των τρίτων, εάν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους υπέπεσαν σε παραβάσεις (πράξεις ή παραλείψεις) που συνιστούν υπέρβαση της διαχειριστικής εξουσίας τους.

III. ΟΙ ΕΛΕΓΚΤΕΣ

Όπως προαναφέρθηκε, το Καταστατικό της εταιρίας ορίζει για την πρώτη εταιρική χρήση 2 τακτικούς και 2 αναπληρωματικούς ελεγκτές. Για τις επόμενες εταιρικές χρήσεις οι ελεγκτές εκλέγονται από την τακτική Γ.Σ.

Στην αρμοδιότητα των ελεγκτών ανήκει η λογιστική και οικονομική παρακολούθηση της εταιρίας (σύνταξη του ισολογισμού και του προϋπολογισμού της εταιρίας, υποβολή των οικονομικών καταστάσεων κ.λ.π.). Οι ελεγκτές παρίστανται στις Γ.Σ. και παρέχουν πληροφορίες για τους ελέγχους που διενεργούν.

Β. ΝΟΜΙΚΕΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΣΤΑΣΗΣ Α.Ε.

Απαιτείται καταστατικό δηλ. έγγραφη συμφωνία δύο τουλάχιστον προσώπων (ιδρυτές), το οποίο καταρτίζεται ενώπιον συμβολαιογράφου με παρουσία δικηγόρου. Οι ιδρυτές μπορεί να είναι φυσικά ή νομικά πρόσωπα.

Το περιεχόμενο του καταστατικού της Α.Ε. πρέπει να περιέχει υποχρεωτικά ρυθμίσεις για τα εξής θέματα γιατί σε αντίθετη περίπτωση είναι άκυρο :

- **Την επωνυμία της εταιρίας**, η οποία σχηματίζεται είτε από το όνομα του ιδρυτή ή τα ονόματα των ιδρυτών, είτε από λέξη ή λέξεις που παραπέμπουν στην επιχειρηματική δραστηριότητα της εταιρίας (π.χ. Παπαδόπουλος Α.Ε., Μπισκότα Παπαδόπουλος Α.Ε.) Η επωνυμία αναγράφεται ολογράφως στο καταστατικό (ανώνυμη εταιρία) ενώ τις συναλλαγές της εταιρίας αρκεί η συντομογραφία της (Α.Ε.).
- **Το σκοπό της εταιρίας**, δηλ. την επιχειρηματική δραστηριότητα που θα αναπτύξει η εταιρία. Όπως αναφέρθηκε και για την Ε.Π.Ε., ο σκοπός δεν πρέπει να αντίκειται στα χρηστά ήθη ή να είναι παράνομος.
- **Την έδρα της εταιρίας**, η οποία είναι ο τόπος διοίκησης της εταιρίας και μπορεί να βρίσκεται σε δήμο ή κοινότητα της ελληνικής επικράτειας. Το καταστατικό μπορεί να ορίζει ότι η εταιρία έχει τη δυνατότητα να ιδρύει υποκαταστήματα. Στην πράξη η έδρα δεν περιλαμβάνει πλήρη διεύθυνση (π.χ. Ακαδημίας 32 Αθήνα), αλλά μόνο γενική αναφορά του δήμου (π.χ. έδρα της εταιρίας ορίζεται ο Δήμος Αθηναίων), διότι ενδεχόμενη αλλαγή διεύθυνσης συνιστά τροποποίηση του καταστατικού και θα πρέπει να υποβληθεί στις διατυπώσεις δημοσιότητας.
- **Στοιχεία των ιδρυτών της εταιρίας.**
- **Τη διάρκεια της εταιρίας**, η οποία είναι πάντοτε ορισμένου χρόνου. Η διάρκεια της εταιρίας μπορεί να συντομευθεί ή να παραταθεί (πάντοτε όμως για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα π.χ. 30 χρόνια) με αντίστοιχη τροποποίηση του καταστατικού.
- **Το μετοχικό κεφάλαιο (μ.κ.) της εταιρίας.** Όπως και στην Ε.Π.Ε., στην ανώνυμη εταιρία υπάρχει εκ του νόμου υποχρέωση για ελάχιστο μετοχικό κεφάλαιο, το οποίο δεν πρέπει να είναι μικρότερο από 58.694 € (20.000.000 δρχ.).
- **Την καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου.** Στην περίπτωση κατά την οποία το μετοχικό κεφάλαιο είναι ίσο με το κατώτατο μ.κ. που ορίζει ο νόμος, πρέπει να καταβληθεί ολοσχερώς το αργότερο μέσα σε χρονικό διάστημα δύο μηνών από τη σύσταση, την έγκριση και την παροχή άδειας λειτουργίας στην εταιρία, διαφορετικά επιβάλλεται πρόστιμο από τη Νομαρχία, ή ακόμη και να ανακληθεί η άδεια λειτουργίας. Σε ορισμένες περιπτώσεις επιτρέπεται και μερική καταβολή του μ.κ. (εαν το μ.κ. υπερβαίνει το ανώτατο όριο και υπό τις προϋποθέσεις που ορίζονται ειδικότερα στο νόμο). Η καταβολή του μ.κ. μπορεί να γίνει είτε με εισφορές σε χρήμα είτε σε είδος. Στην πράξη οι χρηματικές εισφορές κατατίθενται σε ειδικό τραπεζικό λογαριασμό της εταιρίας που ανοίγεται για το σκοπό αυτό, ο οποίος αναφέρεται και στο καταστατικό.
- **Το είδος των μετοχών και την ανάληψή τους.** Το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρίας διαιρείται σε μετοχές και κάθε εταίρος αναλαμβάνει ένα αριθμό μετοχών. Ο αριθμός των μετοχών προκύπτει από τη διαίρεση του μ.κ. με την ονομαστική

αξία κάθε μετοχής. Η ονομαστική αξία κάθε μετοχής δε μπορεί να είναι κατώτερη από 0,29 € (100 δρχ.) και ανώτερη από 88,04 € (30.000 δρχ.). Απαγορεύεται η έκδοση μετοχών κάτω από την ονομαστική τους αξία (κάτω από το άρτιο), αλλά επιτρέπεται η έκδοσή τους πάνω από την ονομαστική τους αξία (υπέρ το άρτιο). Οι μετοχές εκδίδονται σε τίτλους, οι οποίοι μπορεί να περιέχουν μία ή περισσότερες μετοχές και στους οποίους αναγράφεται το είδος και η ονομαστική αξία κάθε μετοχής.

Οι μετοχές διακρίνονται στα εξής είδη :

α) **ονομαστικές και ανώνυμες.** Στις ονομαστικές αναγράφεται το όνομα του προσώπου υπέρ του οποίου εκδίδεται η μετοχή, ενώ στις ανώνυμες δεν αναγράφεται το όνομα του προσώπου (εις τον κομιστή). Σε ορισμένες περιπτώσεις ο νόμος επιβάλλει οι μετοχές της εταιρίας να είναι μόνον ονομαστικές (π.χ. σε εκδοτικές, κατασκευαστικές εταιρίες κλπ).

β) **κοινές και προνομιούχες.** Οι προνομιούχες μετοχές παρέχουν στους μετόχους μεγαλύτερα προνόμια (δηλαδή δικαιώματα) και μπορεί να εκδοθούν με δικαίωμα ψήφου ή χωρίς δικαίωμα ψήφου στη Γενική Συνέλευση των μετόχων της εταιρίας.

Διευκρινίζεται ότι οι μετοχές της ανώνυμης εταιρίας αποτελούν περιουσιακά στοιχεία, κινητά, τα οποία αποτελούν αντικείμενο κυριότητας, συγκυριότητας, επικαρπίας, ή ενεχύρου. Οι μετοχές μπορούν να μεταβιβάζονται είτε εν ζωή, είτε αιτία θανάτου (π.χ. οι ανώνυμες μετοχές μεταβιβάζονται με συμφωνία και παράδοση του τίτλου, ενώ για τις ονομαστικές απαιτείται εκτός από τη συμφωνία και παράδοση του τίτλου και εγγραφή της μεταβίβασης στο ειδικό βιβλίο μετοχών που τηρείται στα γραφεία της εταιρίας.

- **Διοικητικό Συμβούλιο.** Στο καταστατικό της εταιρίας πρέπει υποχρεωτικά να διορίζεται το πρώτο Διοικητικό Συμβούλιο αυτής και να αναγράφονται ο αριθμός των μελών του, τα προσωπικά στοιχεία κάθε μέλους καθώς και η θητεία του Δ.Σ. Το Διοικητικό Συμβούλιο συνεδριάζει και συγκροτείται σε σώμα, αμέσως μετά την έγκριση του καταστατικού και τη χορήγηση άδειας λειτουργίας, προκειμένου να προβεί σε ανάθεση εξουσιών και αρμοδιοτήτων στα μέλη του (διορισμός Προέδρου Δ.Σ., Γραμματέα, καθορισμός καθηκόντων εκπροσώπησης της εταιρίας κλπ).
- **Ελεγκτές.** Το καταστατικό ορίζει για την πρώτη εταιρική χρήση δύο τακτικούς και δύο αναπληρωματικούς ελεγκτές, των οποίων τα προσωπικά στοιχεία και ο αριθμός μητρώου αναγράφονται υποχρεωτικά.

Πρέπει να σημειωθεί, ότι εκτός από τις ως άνω προβλέψεις οι οποίες είναι υποχρεωτικές εκ του νόμου, το καταστατικό μπορεί να περιέχει οποιαδήποτε άλλη συμφωνία επιθυμούν οι ιδρυτές της εταιρίας.

- ✓ Οι διατάξεις του καταστατικού μπορούν να μεταβληθούν με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης της εταιρίας, αλλά κάθε μεταβολή συνεπάγεται και τροποποίηση του καταστατικού (και συνακόλουθα τα σχετικά έξοδα δημοσίευσης). Προσοχή πρέπει να δίνεται και στη διατύπωση των διατάξεων, γιατί όπως θα εκτεθεί κατωτέρω, κατά τη διαδικασία ελέγχου του καταστατικού οι νομαρχίες απαιτούν πολύ συχνά συγκεκριμένη διατύπωση, με αποτέλεσμα να γίνονται διορθώσεις επί διορθώσεων κλπ.

- ✓ Πριν προσκομισθεί το καταστατικό στην αρμόδια Νομαρχία για έλεγχο και έγκριση (βλ. κατωτέρω), αντίγραφο πρέπει να προσκομισθεί στην αρμόδια ΔΟΥ όπου και καταβάλλεται φόρος συγκέντρωσης κεφαλαίου 1% επί του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας (ΦΣΚ).
- ✓ Επίσης θα πρέπει να καταβληθεί και τέλος 1% επί του μετοχικού κεφαλαίου υπέρ της Επιτροπής Ανταγωνισμού, το οποίο καταβάλλεται πριν από την υποβολή του καταστατικού στην αρμόδια Νομαρχία, είτε πρόκειται για έγκριση σύστασης ή τροποποίηση καταστατικού.

Β. ΤΗΡΗΣΗ ΤΩΝ ΔΙΑΤΥΠΩΣΕΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑΣ

Προκειμένου να αποκτήσει η εταιρία νομική προσωπικότητα, θα πρέπει να καταχωρηθεί στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιριών (ΜΑΕ) που τηρείται στις Νομαρχίες. Με την καταχώρησή της η εταιρία λαμβάνει έναν αριθμό μητρώου (ΑΡΜΑΕ) τον οποίο και θα πρέπει να αναφέρει σε όλες τις συναλλαγές της με τα αρμόδια διοικητικά όργανα.

Στην πράξη τηρείται μερίδα της κάθε εταιρίας στην οποία καταχωρούνται όλες οι πράξεις και τα στοιχεία της εταιρίας που υπόκεινται σε δημοσιότητα.

Στις διατυπώσεις δημοσιότητας περιλαμβάνεται και η δημοσίευση της άδειας συστάσεως της εταιρίας και του εγκριθέντος καταστατικού της στο ειδικό τεύχος Ανωνύμων Εταιριών και Εταιριών Περιορισμένης Ευθύνης (ΤΑΕ & ΕΠΕ) της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως. Τονίζεται ότι στις εν λόγω διατυπώσεις δημοσιότητας υπόκεινται και οι τροποποιήσεις ή κωδικοποιήσεις του καταστατικού της εταιρίας, οι πράξεις των οργάνων της καθώς και άλλα στοιχεία που πρέπει να δημοσιεύονται σύμφωνα με το νόμο.

Για τις δημοσιεύσεις στο ΦΕΚ στο ειδικό τεύχος ΤΑΕ & ΕΠΕ προβλέπονται τέλη, το ύψος των οποίων διαφέρει ανάλογα με το είδος της δημοσίευσης. Τα τέλη αυτά δημοσιεύονται σε ειδικό πίνακα του Εθνικού Τυπογραφείου.

Γ. ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ

Απαιτείται ο έλεγχος της επωνυμίας της εταιρίας από το επιμελητήριο της έδρας της. Στην πράξη χρήσιμο είναι ο έλεγχος αυτός να γίνεται πριν την κατάρτιση του καταστατικού, γιατί σε περίπτωση ύπαρξης προγενέστερης επωνυμίας, το καταστατικό χρειάζεται τροποποίηση (οπότε και καταβάλλονται εκ νέου φόρος συγκέντρωσης κεφαλαίου 1% επί του μετοχικού κεφαλαίου και τέλη δημοσίευσης στο ΦΕΚ, καθώς και τέλη 1% επί του μετοχικού κεφαλαίου υπέρ της Επιτροπής Ανταγωνισμού).

Στη συνέχεια γίνεται η προεγγραφή της εταιρίας στο μητρώο του επιμελητηρίου, ενώ η οριστική εγγραφή πρέπει να γίνει μέσα σε χρονικό διάστημα δύο μηνών από την έναρξη της εταιρίας, οπότε και εκδίδεται από το Επιμελητήριο βεβαίωση εγγραφής και καταβολής συνδρομών.

Πρέπει να διευκρινισθεί ότι ο έλεγχος και η κατοχύρωση της επωνυμίας γίνεται μόνον μεταξύ των επωνυμιών επιχειρήσεων που είναι καταχωρημένες στο συγκεκριμένο Επιμελητήριο και δεν συνεπάγεται κατοχύρωση δικαιώματος στην επωνυμία. Το τελευταίο γίνεται μέσω της κατοχύρωσης στο αρμόδιο τμήμα του Υπουργείου Εμπορίου.

Τέλος, σημειώνεται ότι η διαδικασία ελέγχου της επωνυμίας και προεγγραφής στο αρμόδιο Επιμελητήριο πρέπει να προηγηθεί των σχετικών διαδικασιών έναρξης στην Εφορία, διότι για την υποβολή δήλωσης έναρξης εργασιών προαπαιτείται η βεβαίωση ελέγχου της επωνυμίας που χορηγείται από το Επιμελητήριο.

Δ. ΕΦΟΡΙΑ

Μετά την καταχώρηση της εταιρίας στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιριών και την απόκτηση άδειας λειτουργίας, ακολουθεί η υποβολή δήλωσης έναρξης εργασιών και η θεώρηση Βιβλίων και στοιχείων στην αρμόδια ΔΟΥ, καθώς και η απόκτηση ΑΦΜ. Όπως προαναφέρθηκε, στη ΔΟΥ καταβάλλεται ο φόρος συγκέντρωσης κεφαλαίου (1%). Πρέπει να σημειωθεί ότι οποιαδήποτε μεταβολή (π.χ. αλλαγή έδρας, επωνυμίας, ίδρυση υποκαταστήματος κλπ) πρέπει να γνωστοποιείται στην αρμόδια ΔΟΥ μέσα σε προθεσμία 10 ημερών.

Ε. ΥΠΟΒΟΛΗ ΤΟΥ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣ ΕΓΚΡΙΣΗ ΚΑΙ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΑΔΕΙΑΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΡΜΟΔΙΑ ΝΟΜΑΡΧΙΑ

Προκειμένου να μπορέσει να λειτουργήσει η Α.Ε. πρέπει μετά την υπογραφή του καταστατικού να υποβληθεί αυτό στην αρμόδια Νομαρχία (η Νομαρχία του τόπου της έδρας της εταιρίας) για έλεγχο και έγκριση. Πρέπει να σημειωθεί, ότι κάθε τροποποίηση του καταστατικού υπόκειται στον έλεγχο της αρμόδιας Νομαρχίας. Στην πράξη το στάδιο της Νομαρχίας διαδικαστικά ακολουθεί τα προηγούμενα (Επιμελητήριο για έλεγχο και κατοχύρωση επωνυμίας, Εφορία για την πληρωμή του 1%) πρέπει δηλαδή να έχουν ολοκληρωθεί οι απαιτούμενες διαδικασίες και να έχουν καταβληθεί τα προβλεπόμενα τέλη διότι το καταστατικό υποβάλλεται στη Νομαρχία μαζί όλα τα δικαιολογητικά έγγραφα και τα παραστατικά πληρωμής των αντίστοιχων τελών. Προς αποφυγήν άσκοπων διαδρομών καλό είναι να γνωρίζει κανείς ότι στη Νομαρχία θα ζητηθεί αποδεικτικό καταβολής τέλους 1% υπέρ της Επιτροπής Ανταγωνισμού, συνιστάται να έχει καταβληθεί πριν την υποβολή του καταστατικού προς έγκριση.

ΣΤ. ΛΥΣΗ ΚΑΙ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ ΤΗΣ Α.Ε.

Η Α.Ε. λύεται :

- κατόπιν σχετικής απόφασης της Γ.Σ.
- εάν κηρυχθεί σε πτώχευση.
- εάν παρέλθει η διάρκειά της.
- εάν ανακληθεί η άδειά της από τη Νομαρχία.

Η λύση της Α.Ε. υπόκειται στις διατυπώσεις δημοσιότητας και γνωστοποιείται στην αρμόδια ΔΟΥ.

Σε περίπτωση κατά την οποία η Α.Ε. λύθηκε λόγω απόφασης της Γ.Σ. ή λόγω παρόδου της διάρκειάς της η Α.Ε. αναβιώνει με απόφαση της Γ.Σ, ενώ στην περίπτωση λύσεως λόγω πτώχευσης, η Α.Ε. αναβιώνει εάν επήλθε αποκατάσταση ή πτωχευτικός συμβιβασμός.

Το στάδιο της εκκαθάρισης ακολουθεί τη λύση της εταιρίας (εξαιρείται η περίπτωση λύσης της εταιρίας λόγω πτώχευσης). Σκοπός της εκκαθάρισης είναι η ρύθμιση των εκκρεμών οφειλών της εταιρίας έναντι των τρίτων δανειστών αλλά και έναντι των μετόχων, με τη ρευστοποίηση της εταιρικής περιουσίας.

Η εκκαθάριση διενεργείται από τους εκκαθαριστές οι οποίοι εκλέγονται από τη Γ.Σ. Ο διορισμός των εκκαθαριστών συνεπάγεται την αυτοδίκαιη παύση της εξουσίας του Διοικητικού Συμβουλίου. Αντίθετα, η λειτουργία της Α.Ε. κατά το στάδιο της εκκαθάρισης μπορεί να συνεχίζεται, διότι η εκκαθάριση δεν συνεπάγεται αυτοδίκαια την παύση των εργασιών της.

Οι εκκαθαριστές προβαίνουν σε απογραφή των στοιχείων της εταιρίας, σε κατάρτιση ισολογισμού και αποτελεσμάτων χρήσεως, τα οποία υπόκεινται στις διατυπώσεις δημοσιότητας και γνωστοποιούνται στην αρμόδια ΔΟΥ.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΣΥΣΤΑΣΗΣ Α.Ε. (με χρονική σειρά):

